

Titel: Kommunernes rolle som telemedicinske aktører

Type af præsentation: Mundtlig

Forfatter: Jannie Kristine Bang Christensen, Center for Organisation, Management og Administration, Institut for Sociologi og Socialt Arbejde, Aalborg Universitet, e-mail: jbc@socsci.aau.dk

Stikordsliste: telemedicin, arbejdspraksis, sundhedsteknologi, organisatorisk forandring

Baggrund: Gennem de seneste år er der i de nordiske lande såvel som i resten af verden blevet eksperimenteret med telemedicin (se fx (Hendy et al., 2012; Zanaboni & Wootton, 2016)).

Telemedicin anses som en innovativ måde at levere sundhedsydelser på, hvor patienterne empowers til at mestre deres kroniske sygdom bedre. Størstedelen af resultaterne fra telemedicinske studier er baseret på pilotstudier, hvorfor der mangler viden om telemedicin i stor skala og som en del af den ordinære drift (Udsen, Lilholt, Hejlesen, & Ehlers, 2014). Derudover har viden om organisatoriske implikationer ved implementering af telemedicin været sparsom (Ballegaard, Thorsen, Bro, & Wentzer, 2012; FASTERHOLDT et al., 2011; Hendy et al., 2012).

I det danske telemedicinske storskala projekt *TeleCare Nord* har kommunerne fået en central rolle, idet de monitorerer størstedelen af patienterne (Christensen, 2016; TeleCare Nord, 2015). Tidligere telemedicinske studier har hovedsageligt været forankret i hospitalsregi (se fx (Ballegaard et al., 2012)). Viden om telemedicin fra et kommunalt perspektiv er derfor sparsom.

Teoretisk ramme og metode: Studiet er baseret på et longitudinelt casestudie (Thomas, 2011), hvor telemedicinske sundhedsprofessionelle aktører fra kommunerne er blevet interviewet og observeret 6 måneder og 18 måneder efter implementering af telemedicin. Teoretisk baserer studiet sig på organisationssociologisk litteratur med særlig fokus på praksisteori (Feldman & Orlikowski, 2011; Nicolini, 2007, 2011) for at undersøge, hvordan implementering af telemedicin transformerer sundhedsprofessionelles arbejdspraksis. Studiet er en del af et ph.d. projekt, som har været tilknyttet *TeleCare Nord* for at undersøge telemedicin fra et organisatorisk perspektiv (TeleCare Nord, 2015).

Hovedkonklusioner og resultater:

Studiet viser, at telemedicin:

- Rekonfigurerer arbejdspraksis hos de kommunale sundhedsprofessionelle.

- Forandrer de sundhedsprofessionelles roller til at være sparringspartner og facilitatorer for patienternes empowerment.
- Forandrer patientens rolle fra passiv modtager af sundhedsydelser til en aktiv rolle.

Betydning for videre forskning, policy eller praksis: Overordnet viser studiet, at implementering af telemedicin kræver kontinuerlig ledelsesunderstøttelse suppleret med opkvalificering af det kommunale personale for at kunne realisere telemedicins potentiale til at skabe patient empowerment. Forskning såvel som praksis bør fokusere på, hvordan sundhedsprofessionelle understøttes i at ændre arbejdspraksis såvel som understøtte, at patienterne indtager mere aktive roller i behandlingen og plejen af kroniske lidelser.

Nøglereferencer:

Ballegaard, S. A., Thorsen, M. K., Bro, L. L., & Wentzer, H. S. (2012). *Hjemmeteknologi til patienter med KOL. Patient, professionelle og organisatoriske perspektiver*. København.

Christensen, J. K. B. (2016). Telemedicin i et interorganisatorisk perspektiv. *Tidsskrift for Dansk Sundhedsvesen (Online)*. Retrieved from [http://vbn.aau.dk/da/publications/telemedicin-i-et-interorganisatorisk-perspektiv\(4a50b7f7-3f9b-4d65-acfc-86ca42de727c\).html](http://vbn.aau.dk/da/publications/telemedicin-i-et-interorganisatorisk-perspektiv(4a50b7f7-3f9b-4d65-acfc-86ca42de727c).html)

Fasterholdt, I., Kidholm, K., Sorknæs, A. D., Hansen-Nord, M., Skelmose, J. K., & Kirketerp, G. (2011). *MTV af alternativer til indlæggelse af ustabile KOL-patienter på sygehuset - herunder OUH's telemedicinske KOL-kuffert*. Odense.

Feldman, M. S., & Orlikowski, W. J. (2011). Theorizing Practice and Practicing Theory. *Organization Science*, 22(5), 1240–1253.

Hendy, J., Chrysanthaki, T., Barlow, J., Knapp, M., Rogers, A., Sanders, C., ... Newman, S. (2012). An organisational analysis of the implementation of telecare and telehealth: the whole systems demonstrator. *BMC Health Services Research*, 12(1), 1. <http://doi.org/10.1186/1472-6963-12-403>

Nicolini, D. (2007). Stretching out and expanding work practices in time and space: The case of

telemedicine. *Human Relations*, 60(6), 889–920. <http://doi.org/10.1177/0018726707080080>

Nicolini, D. (2011). Practice as the Site of Knowing: Insights from the Field of Telemedicine.

Organization Science, 22(3), 602–620. <http://doi.org/10.1287/orsc.1100.0556>

TeleCare Nord. (2015). *TeleCare Nord - Afslutningsrapport*. Aalborg.

Thomas, G. (2011). A Typology for the Case Study in Social Science Following a Review of

Definition, Discourse, and Structure. *Qualitative Inquiry*, 17(6), 511–521.

<http://doi.org/10.1177/1077800411409884>

Udsen, F. W., Lilholt, P. H., Hejlesen, O., & Ehlers, L. H. (2014). Effectiveness and cost-

effectiveness of telehealthcare for chronic obstructive pulmonary disease: study protocol for a

cluster randomized controlled trial. *Trials*, 15(1), 1–7. article. <http://doi.org/10.1186/1745->

6215-15-178

Zanaboni, P., & Wootton, R. (2016). Adoption of routine telemedicine in Norwegian hospitals:

progress over 5 years. *BMC Health Services Research*, 16(1), 1–13. article.

<http://doi.org/10.1186/s12913-016-1743-5>